

Yhteistoimintamenettelyn käynnistäminen

Kunnanhallitus 26.08.2024 § 165
1264/00.01.02/2022

Ranuan kunnan vuoden 2023 tilinpäätös oli yli miljoona euroa alijäämäinen. Talousarviovuonna 2024 ja suunnitelmavuosina 2025-2026 kunnan taloutta haastavat edelleen tuloja korkeammat menot. Valtionosuudet, verotulot ja toimintatuotot eivät riitä kattamaan nykyrakenteen toimintakuluja. Kunnan tulee tavoitella tilannetta, jossa vuosikate kattaa poistot ja välttämättömät investoinnit. Tällöin investoinnit voitaisiin tehdä ilman lainarahoitusta. Kunnan taloutta kuormittavat osaltaan myös kasvaneet korkomenot ja kansallisesta kunta-alan palkkaratkaisusta johtuva poikkeuksellisen suuri henkilöstömenojen kasvu.

Kunta tilasi kuluvan vuoden alussa FCG Oy:ltä kunnan taloustilanneselvityksen ja talouden painelaskelmat, joilla arvioidaan kunnan talouden kehitystä vuoteen 2035 saakka. Laskelmien perusteella kunnan talousarviot tulevat olemaan vuodesta 2025 alkaen alijäämäisiä: vuonna 2025 talousarvio olisi noin 1,3 miljoonaa alijäämäinen ja vuodesta 2030 eteenpäin alijäämät olisivat yli 2 miljoonaa euroa vuosittain. Valtuusto päätti 10.6.2024 § 28 talouden sopeuttamisesta vuodesta 2025 alkaen osana talousarvioprosessia. Ranuan kunnan tulee tarkastella kaikkia käytettävissä olevia vaihtoehtoja, joilla voidaan alentaa palveluiden järjestämisen pitkäaikaisia kustannuksia sekä menojen leikkaamista tai tulojen lisäämistä, jotta kunnan talous saadaan kestäväälle pohjalle. Kunnan toiminnassa on välttämätöntä tehdä muutoksia johtuen taloudellisista ja toiminnallisista syistä. Kunnan talousarvioehdotus vuodelle 2025, sisältäen suunnitelmavuodet 2026 ja 2027, edellyttää sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaa henkilöstövähennyksiä sekä organisaatorakenteen muutosta ja palvelujen uudelleenorganisointia, jolloin toimenpiteitä ja vaihtoehtoja on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin kunnanhallitus antaa valtuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen vuodelle 2025.

Talouden tasapainottamisvaatimus edellyttää koko kunnan henkilöstöä koskevan yhteistoimintamenettelyn käynnistämistä. Henkilöstömäärä oli 15.8.2024 tilanteen mukaan 187 työntekijää. Valtuusto päätti miljoonan euron sopeuttamismäärästä 10.6.2024. Mikäli kustannussäästö toteutettaisiin ainoastaan henkilöstövähennyksinä, laskennallinen vähennystarve olisi 18 henkilötyövuotta. Ensisijaisesti tarvittava henkilöstön vähentämistarve pyritään toteuttamaan määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisillä sekä luonnollisen poistuman avulla, jolloin avoinna olevien tai vapautuvien toimien ja virkojen tarvetta arvioidaan kriittisesti. Henkilöstömenojen vähentäminen voi tarkoittaa myös lomautuksia, osa-aikaistamista, irtisanomisia, toimintojen uudelleen organisointia tai palveluiden ulkoistamista.

Yhteistoimintaneuvottelut koskevat niin henkilöstövähennyksiä kuin organisaatiorakenteen muutosta ja palveluiden uudelleen järjestämistä sekä työnantajan harkitsemaa työjohtovallan piiriin kuuluvia muutoksia työn organisoinnissa, työtehtävissä, työmenetelmissä ja työtilojen järjestelyissä. Neuvotteluissa on kyse henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavista muutoksista ja toimenpiteillä on oletettavasti olennaisia henkilöstövaikutuksia. Yhteistoimintaneuvottelut käynnistetään heti kunnanhallituksen päätöksen jälkeen ja niiden arvioidaan päättyvän marraskuun 2024 loppuun mennessä.

Mikäli neuvottelussa löydettävät ratkaisut edellyttävät erillisten päätösten tekemistä, tehdään ne hallintosäännön toimintavaltuuksien mukaisesti. Yhteistoimintaneuvottelut ja muut tarvittavat menettelyt toteutetaan käytännössä yhteistyöryhmäkoonpanolla, johon kuuluvat kunnanjohtaja, hallintojohtaja, pääluottamusmiehet sekä työsuojeluorganisaatio.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. käynnistää yhteistoimintamenettelyn tuotannollisin ja taloudellisin perustein työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaisesti
2. yhteistoimintaneuvottelujen koskevan koko kunnan henkilöstöä talouden tasapainottamiseen tarvittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi vuonna 2025.

Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että yhteistoimintaneuvottelut kestävät vähintään 6 viikkoa arviolta marraskuun loppuun saakka ja neuvottelut toteutetaan yhteistyöryhmäkoonpanolla. Työnantajan edustajina toimivat kunnanjohtaja ja hallintojohtaja. Tarvittaessa työryhmään kutsutaan johtavia viranhaltijoita tai/ja muuta henkilöstöä.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Tuomas Aikkila
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi